

Datum
2019-10-29

Nr FOI-2019-1159

Justitiedepartementet

Er referens
Ju2019/02411/L4

Vår handläggare
Torgny Carlsson

Remissvar på promemorian "En strängare syn på vapenbrott och smuggling av vapen och explosiva varor (Ds 2019:14)"

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har utifrån det myndigheten har att beakta följande kommentarer och förslag till förtydliganden.

—

Detta remissvar har beslutats av ställföreträdande avdelningschefen Torgny Carlsson efter föredragning av forskningschefen Henric Östmark och forskningsledaren John Ottosson. I den slutliga handläggningen har även juristen Sara Granberg och seniora rådgivaren Thomas Wallander deltagit.

Kista som ovan

Torgny Carlsson

Sändlista:
Miljö- och energidepartementet

Internt FOI
Registrator
GD-sekreterare
Senior rådgivare
Chefsjurist
AC

FOI
Totalförsvarets forskningsinstitut

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	registrator@foi.se
FOI 164 90 STOCKHOLM	Gullfossgatan 6, Kista Leveransadress Gullfossgatan 12, Kista	08-55 50 30 00		Orgnr: 202100-5182 www.foi.se

Kommentarer

s. 55, Vapen med särskilt hög eldkraft

Om det är helautomatiska vapen som avses med "vissa vapen av militär karaktär" kan listan med vapentyper göras längre för att bli tydligare/mer komplett, t ex kan nämnas ytterligare helautomatiska finkalibervapen som automatkarbin (kort helautomatiskt gevär) och kulsprutegevär (helautomatiskt gevär). Ett automatgevär är i svensk militär nomenklatur halvautomatiskt.

Då pansarskott (pansarvärnsvapen för engångsbruk) omnämns bör listan kompletteras med omladdningsbara burna pansarvärnsvapen som t ex granatgevär och raketgevär, granattillsats, granatkarbin och granatpistol. Därtill bör övervägas att komplettera listan med motsvarande vapen för utskjutning av icke pansarbrytande stridsdelar som t ex splitter- och tryckverkansstridsdelar.

Rörande grovkalibriga gevär avsedda för militärt prickskytte torde detta lämna utrymme för många olika tolkningar. Många äldre militära prickskyttegevär återfinns idag som älgstudsare och skiljer sig inte rent funktionellt från civila jaktvapen av motsvarande typ. Oavsett om det är den höga träffsannolikheten på långa skjutavstånd eller förmågan att slå igenom skydd som föranleder inkluderingen bör det beaktas att motsvarande egenskaper kan återfinnas i civila jakt- och målskyttevapen och att penetrationsförmåga i hög grad styrs av ammunitionstyp.

Vad gäller gränsen för särskilt kraftfulla patroner är det svårt att hitta distinkta gränser som tydligt skiljer ut "särskilt kraftfulla" patroner ur verkans-/riskhänseende. Då i princip alla krutvapenkalibrar är kapabla att generera dödliga skador på korta skjutavstånd är det svårt att se en gränsdragning bland dessa som något annat än ett godtyckligt streck i sanden.

Det ter sig möjligen också inkonsekvent att beteckna t ex en revolver i kaliber .357 Magnum som särskilt farlig pga. att den laddas med särskilt kraftfulla patroner samtidigt som t ex en halvautomatisk älgstudsare med motsvarande magasinkapacitet i en avsevärt kraftfullare kaliber inte betecknas som särskilt farlig.

En alternativ och mer distinkt gräns för definitionen av särskilt kraftfulla patroner skulle kunna vara gränsen för tillståndsplikt för effektbegränsade vapen (10 J). En sådan gräns skulle dock medföra att i princip alla krutvapenkalibrar skulle utgöra kvalifikation för grovt vapenbrott.

Med ett omvänt resonemang av karaktären "vilka gärningsmän vill rättsvårdande myndigheter INTE kunna häkta?" är det svårt att bortse från alternativet att klassificera olaga innehav av alla skjutvapen som inte är effektbegränsade som grovt vapenbrott.

s. 56 sista raden

"7,75 mm" kan förmodas avse "7,65 mm"

s. 58 rörande halvautomatiska kulsprutepistoler

Överväg mindre motsägelsefull beskrivning, t ex halvautomatiska versioner och kopior av kulsprutepistoler

s. 59 rörande projektilernas typ

Möjligen kan skrivningen anses vara motsägelsefull, då helmantelprojektiler, som måste anses vara normalprojektiler för många kalibrar, beskrivs som särskilt farliga pga. sin penetrationsförmåga (vilket inte nödvändigtvis är sant i hårda mål eller vid snabb tumling och/eller splittring i mjuka mål) samtidigt som expanderande projektiler beskrivs som särskilt farliga pga. sin snabbare energiavlämning. Rådande skrivning gör i praktiken att alla projektiltyper utom rena blykulor betraktas som försvårande. Tilläggas bör även att rena blykulor, beroende på dessas hårdhet och anslagshastighet och aktuellt mål, kan uppträda både likt helmantelprojektiler och likt expanderande projektiler. Överväg om även fragmenterande projektiler bör nämnas i samma sammanhang som expanderande projektiler.

s. 59 rad 5

Ersätt ”av stål eller något slags metallkarbid”
med
”av t ex stål eller volframkarbid”

s.59 andra stycket rad 5-6 rörande helmantlad militär ammunition

Militär helmantlad ammunition skiljer sig inte nödvändigtvis nämnvärt från civil sådan. Viss svensk militär helmantelammunition skiljer sig dock anmärkningsvärt från civila motsvarigheter, framförallt 9 mm M/39B som med sin tjocka stålmantel är avsevärt mer penetrativ än civil helmantelammunition i 9x19, åtminstone i vissa typer av mål. Överväg att inkludera pansarbrytande ammunition (som inte nödvändigtvis alltid är helmantlad), stålkärneammunition och koppar-/mässingssolider (kärnmaterial hårdare än bly) och 9 mm M/39B explicit pga. dessas projektiltypers höga penetrationsförmåga i intermediära mål (t ex kroppsskydd) jämfört med blykärneprojektiler.

s.62 tredje stycket och s.186 tredje stycket tredje raden

Ersätt

”Farligheten hos en explosiv vara är beroende av dess sprängkraft
men också av dess splittereffekt.”

med

”Farligheten hos en explosiv vara är beroende av dess sprängkraft, dess inneboende risk
att spontant detonera vid hantering, men också av dess splittereffekt.”

Detta då det kan vara en betydligt större samhällsfara att högkänsliga sprängämnen
detonerar oplanerat ledande till stora skador hos människor och omgivning. Ett exempel
är högkänsligt TATP som bl.a. användes vid terroristdåden i Bryssel. Detta sprängämne
och andra typer av ”hemmagjorda” sprängämnen har varken civil eller militär användning
och tillverkas endast i syfte att skada eller döda människor.

